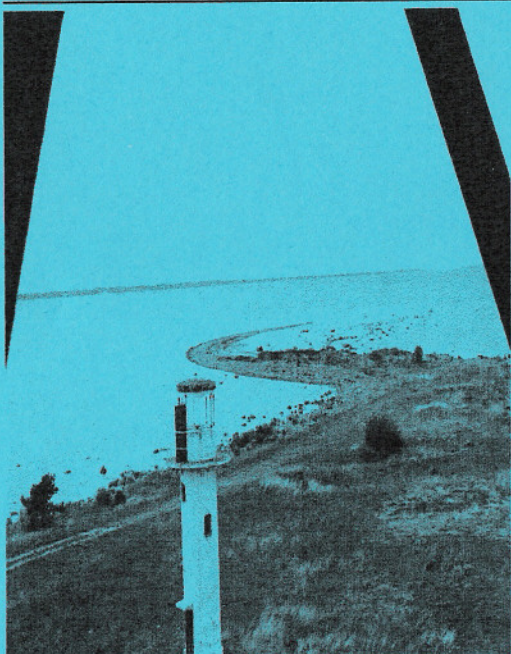

NEEMEKEENE

SÜGIS
OKTOOBER 2004

NEEME KÜLA HÄÄLEKANDJA NR 7

NMKS; Neemes või Neemel?	lk 2
Persoon: Inga Korts-Laur	lk 3
Koolielu	lk 4-5
Järjejutt: „Neeme kooli kroonika“	lk 6
Varasalv	lk 7
Saarte lood	lk 8
Luulenuk; „Külaelanik kirjutab“	lk 9
Arvamus	lk 10
Fotokülg	lk 11
Uudised	lk 12
Teated, õnnitlused	lk 13

SÜGISESES NEEMEKESES:

- * SAARTE JUTUD
 - * KOOLIELU NEEMES
 - * KAS ELAME NEEMES VÕI NEEMEL?
 - * ARVAMUS
 - * FOTOKÜLG
 - * PERSOON: INGA KORTS-LAUR
 - * VÕIDA NEEMEKESE T-SÄRK
 - * MEREKULTUURISELTS? MIS SEE ON?
 - * VARASALV: HILDA LEMMIK
- JA PALJU MUUD PÕNEVAT!

Neeme Merekultuuriselts

Aleks, Mart, Arvo, Janek, Harry, Kalle, Raimo, Peeter, Koit, Andrus, Heiki, Tor, Priit, Anti, Tõnu, Ivar

Mis eesmärgil sai selts loodud?

No eks ikka sellepärast, et elu parem oleks ja sügisõhtutel ei oleks igav. Me oleme siin kõik koos, et Neeme asja edendada.

Kindlasti ka iseenda harimise ning Neeme ajalooa tutvumise eesmärgil.

Mida olete seni korda saanud?

Juba kaks aastat oleme korraldanud Neeme kalurite päeva, korraldatud on isadepäeva matk, korraldatud on sadamat, seltsiga on

← NMKS-i purjetamisvõistlus

käidud reisimas ja tutvumas teiste maade merekultuuriga (Rootsis, Soomes), toetatud on päkapikumaad, ILOPÄEVA, õpitud on käsitlema tuletõrjeautot, lastele on õpetatud purjetamist, käivitatud malering.

Mis on teostamisel (plaanis)?

Üks plaan oli muidugi teha korda (üle värvida – toim) Neeme suurim tuletorn. Kuid nagu hiljuti selgus, siis seda teha ei saa. Tuletorn ei ole praegusel hetkel mitte enam Veeteede Ameti oma, vaid kuulub hoopis kinnisvarafirmale.

Sellest on muidugi väga kahju, kuna majakast avaneb väga ilus vaade. Praegu

pole majaka edasine saatus enam meie kätes.

Kas Teie tegevus on avalik?

Üldiselt on küll. Nagu näha võib, ei löö me koosoleku ajal kellegi ees ust kinni, kuid päris lahti ka ei hoia.

Kas Teil on ilmnenu oma tegevuse käigus ka probleeme, lahkarvamusi?

Nagu igas ühenduses on ka meil pingeid ja lahkarvamusi. Mõnikord suuremal, mõnikord vähemal määral. Otsuseid võtame vastu ju ikka hääletamise teel.

NMKS-i koosolek ->

KAS ELAME NEEMES VÕI NEEMEL?

Neeme küлага on seotud viimasel ajal aina rohkem ja rohkem rahvast. Kes käib siin suvitamas, kes korra vaid randa vaatamas ja paljud ehitavad siia lausa elumaju. On tore näha, kuidas meie armsas külas elu keeb! Aga minu, kui pool elu siin veetnud inimese, kõrva riivab uustulnukate mood rääkida Neemel käimisest ja elamisest. Olen alati arvanud, et neemel käime me, kui külastame suvalist maanina, aga Neeme kui asulasse läheme me ikkagi sisse. Otsustasin oma arvamust kontrollida ja lõin lahti Õigekeelsuse Sõnaraamatu. Seal on sõna neem

tõepoolest käänatud neemele, kuid lüües lahti raamatu lõpus oleva Kohanimevalimiku, leiame Neeme juurest käände Neemesse ehk Neeme. Võib ju arvata, et mis vahet seal on. Küsiks, kas sõidate Võrule või Tartule? Samas võidakse tuua vastuargumendina mõne muu nimega näide, nagu näiteks Võsu, kuhu me läheme Võsule. Vastus peitub kahes asjas: esiteks kohanimega kaasnevas küsimuses kuhu? (mitte kellesse-millesse või kellele-millele) ja teiseks Kohanimenõukogu (<http://www.eki.ee/knn/>) poolt väljatoodud reeglis,

et kohanimedid käänatakse vastavalt kohalikele väljakujunenud tavadele.

Oleksin siiralt rõõmus, kui meie küla külalised ja uustulnukad aktsepteeriks ka neemekate poolt väljakujundatud tavad ja meie kauni emakeele reegleid ning kasutaksid meie ilusat külanime õigesti!

Vaata lisaks kohanimede kohta:

<http://www.eki.ee/knab>.

Tere tulemast Neeme!

KADRI PRANTS

Neeme Mudila kokk

INGA KORTS-LAUR

Te tulite Neeme elama aastal 1993. Kas tulite siia töökoha pärast? Ei tulnud. Määravaks sai ikkagi elukoht. Kuna siin oli parasjagu ka õpetajat vaja, siis otsustasingi tulla siia tööle. Täpselt samamoodi läks mul ka eelmise elukohaga. **Te olete nüüd Neeme Algkoolis töötanud juba natuke üle 11 aasta. Kas te olete rahul?** Jah, olen küll. Siin on õpilased kuidagi teistsugused, tundub, et paremad kui mujal. See on ilmselt sellepärast nii, et lapsed kasvavad tervetes peredes. Üksikvanemaga peresid siin ei ole. Päris rahul ei saa kunagi olla. Ikka tahad, et oleks natukene paremini. Aga üks neid vajaka jäämisi ole igal pool. **Neeme Algkool on 1993.aastast töötanud kahe klassikomplektiga. Kas liitklassi õpetamine on raske?** Jah, see on raske. Kuigi tunnen, et olen seda tööd juba päris pikka aega teinud, peaks juba olema kogunud sellel alal. Kindlasti on lastele liitklassis õppimise üheks plussiks see, et lastele jäävad ka suurematele klassidele mõeldud asjad kergemini ja varem meelde, selle võrra on lastel järgmistel aastatel kergem. **Kas õpilastel on ka raskem liitklassis õppida?** Ei oska nii üheselt vastata sellele, kuid püüame alati kõikidele tööülesanded anda, nii et kõikidel on kogu aeg tegevust. Kuid liitklassis õppimine tuleb lastele kindlasti kasuks.

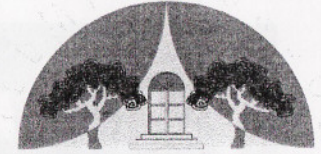
Õpetamise tase on siin kõrge. Seda näitab ka see, et lapsed, kes lähevad Neeme koolist teistesse koolidesse edasi õppima, saavad ka seal väga hästi hakkama. Neeme kooli üks tugevaid külgi on kindlasti ka isetegevus. Õpilased saavad sellepärast teistes koolides hästi hakkama, sest nad on harjunud siin õppima. Iga õpilasega tegeletakse. Absoluutselt kõik saavad kaasa teha kõikides asjades. Meie isetegevus on tugev. Tänu meie õpetajatele ja ka rahvamaja juhatajale. Kõik õpivad niimoodi elus paremini toime tulema. Ja meie huviharidus on tasuta. Me ei löö kellegi ninä ees ust kinni kuna tal ei ole raha, et selle eest maksta. Ja kuna me asume rahvamajaga ühes majas, siis on huvitegevuse võimalused veel suuremad. Sellest õppeaastast saame kasutada ka psühholoogi ja logopeedi teenuseid, mis on väga vajalikud. Nagu igas koolis, nii on ka meil professionaalset suunamist ja abi vajavaid õpilasi. 1/5 õpilastest vajab logopeedilist abi. 2. novembril heisatakse meil roheline lipp. Saime selle tunnustuse ÖKO-koolide projektis eduka osalemise eest. Sellel õppeaastal oleme me ÖKO-koolide pilootkool kuna me oleme ainus algkool, kes projektis osaleb. Ülejäänud on kõik põhi- või keskkoolid. Veel üks hea külg on meil see, et meil on aineõpetajaid. Peale kahe klassiõpetaja töötab meil ka kunsti-, muusika-, tööõpetuse- ja kehalise

kasvatuse õpetaja. Mina olen ka võõrkeelte õpetaja. **Kui vaadelda juhataja ametit ja õpetaja ametit eraldi, siis kumb on rohkem aega- ja vaevanõudev?** Kindlasti juhataja amet, kuna vastutus on väga suur. Sellise keskkonna loomine, nagu me vaimusilmas ette kujutame, on nõudnud palju aega ja tööd. Me peame olema kolm korda tublimad kui teised koolid, sest muidu me ei paista silma. Selle võrra on meil kindlasti raskem. Suur puudus on meil ajast. Tahtmine veel rohkem teha on olemas. **Mida te arvate riiklikust hariduse reformimise kavast? Kuidas suhtute plaani, et õpetajate palgarahade jagamine läheks omavalitsuste kätte?** Riiklikul planeerimisel mõeldakse tihti rohkem kvantiteedi kui kvaliteedi peale. See on kindlasti suur viga. Kindlasti ma ei poolda omavalitsustele suurema otsustusõiguse andmist. Hariduse koordineerimine peaks olema ikkagi riigi ülesanne. Juba praegu on õpetajate palgad ebaühtlased ning arvan, et sel juhul ebaühtlustuksid palgad veelgi. Praegu on planeeritud Neeme uue maja ehitamine koolile ja lasteaiale 2006.aastaks. Lasteaed on juba praegu suures ruumikitsikuses ning arvestades veel ka seda, et lasteaia maja ei ole veel ehitatud, siis on see kindlasti vajalik. Ka koolil on ruumipuudus.

KOOLIELU NEEME ALGKOOLIS

Veeprojekt

Aastal 2003/2004 oli Neeme Algkoolis veeprojekt. Me laulsime vee laule, käisime igasugustes muuseumites, korraldasime katsepäevi (igal neljapäeval tegime katseid). Meil käisid ka külalised, kes rääkisid meile veest ja me kogusime vett ka. See oli kõige tähtsam, et me ei rikkunud sellega nii palju loodust.

Me esinesime ka teistele koolikaaslastele. Kõik pidid näitama üksteisele, et vett ei tohi raisata. Eriti põnev oli see, kui me käisime Energiakeskuses. Seal oli palju põnevat.

Meil käis ka ühel korral Loo Vesi veest rääkimas ja meile näidati Neeme torude skeemi ja hiljem saime ka pastapliiatsid.

Tallinna veepuhastusjaamas sai ka ära käidud – seal oli vesi nii selge kui peegel. Üldiselt oli kõik väga tore ja ma loodan, et see oli teiste jaokski põnev kogemus. Sellega me õppisime paljutki hoidma.

Kaidi Räämet, 6. klass

10.09.2004

10. september oli huvitav. Õpetaja Tiina oli valmistanud neli vahvat mängu. Meid jagati gruppidesse. Esimeses mängus tuli meil käte peal klaaskuuli veeretada. Ma ei oska eriti seda kirjeldada. Teine mäng oli individuaalne töö. Kõikidele jagati paber ja pliats. Paberi peale olid kirjutatud ülesanded, mida me pidime tegema. Ma tegin valetsi, sest ma ei lugenud alguses kõike läbi. Kolmandas mängus tuli meil jälle grupiga olla. Selles mängus anti igale võistkonnale täring. Meile oli lauale pandud paberitükid, mis olid kirjaklambriga kinni pandud. Me pidime nendest viis ruutu kokku panema. Neljas mäng oli ka grupiga. Õpetaja pani lauale igasuguseid asju. Meie pidime need meelde jätma ja paberile kirjutama. Järgmiseks pidime me asjad valdkondadesse jagama. Siis tuli kooli Diana Liiv. Ta jutustas meile loo „Kaksteist kuud“ ning mängis klaverit. Oli tore päev.

Margit Malva, 3.klass

Ingliste kooli külaskäik

11.oktoobril tuli meile külla Ingliste kool. Õpetaja oli korraldanud meile maastikumängu, et meil midagi teha oleks. See oli väga tore ja me koostasime neli võistkonda. Meile oli joonistatud Neeme küla kaart, mille järgi me orienteerusime. Auhinnaks oli peidetud ära meile kommid koolimaja ümbrusesse.

Järgmiseks pidime koolimajast otsima ärapeidetud komme. Koolimaja sees hakkasime mängima igasuguseid mängu. Ingliste kool õpetas meile mängu, mida nende koolis mängitakse ja meie õpetasime neile oma kooli mängu.

Kui olime mängudest tüdinenud, siis läksime sadamasse ning tutvustasime Ingliste koolile natuke Neemet. Neile väga meeldisid väikesed teokarbid, mida nad rannas nägid.

Me saime nendega headeks sõpradeks, kuid nad pidid vara lahkuma. Ootan juba järgmist kokkusaamist Ingliste kooliga.

Minna-Elise Leonidov, 5.klass

←Mets puhtaks!

Üllatus

Neeme Algkoolis käis üks mees, kes ütles, et meile on üllatus.

Kõigepealt läksime üles klassi ning seal oli fotode vaatamise masin. Me vaatasime erinevaid pilte kohtadest, kus ta on käinud ja ta rääkis huvitavaid lugusid.

Me saime palju teada Soomaast – seal on päris suured üleujutused. Ta rääkis veel sellist asja, et seal saab sõita paadiga ning neid saab seal ise teha.

Kui ta oli kõik filmid ära näidanud, ütles ta, et me tuleksime alla, sest seal on veel üks üllatus. Me läksime alla ja seal olid Eesti kaardid ja fotoaparaadid ehk seebikarbid. Ta ütles, et need pildid, mis me kolme nädalaga teeme, lähevad näitusele ja vähekesse aja pärast ta läks ära. See oli väga vägev üllatus.

Kaarel Klamas, 6.klass

Õpetajate päev

Neeme koolis peetakse õpetajate päeva igal aastal. Õpetajate päeval on vanima klassi õpilased õpetajateks. Sel aastal olid toredad õpetajad, aga nad olid unustanud matemaatika tunni ära. Mul oli sellest kahju, sest matemaatika tunnis polnud huvitav. Kuna õpetajat polnud, ei viitsinud paljud õppida, vaid hoopis segasid tundi. Isegi kõige vanema klassi õpilased ei viitsinud õppida. Teised tunnid olid täitsa korralikud. Eriti meeldis mulle eesti keele tund, kus jutustati loetud raamatuid, mida ma ise polnud lugenud, aga tahaks ruttu lugema hakata, sest need tundusid väga põnevad.

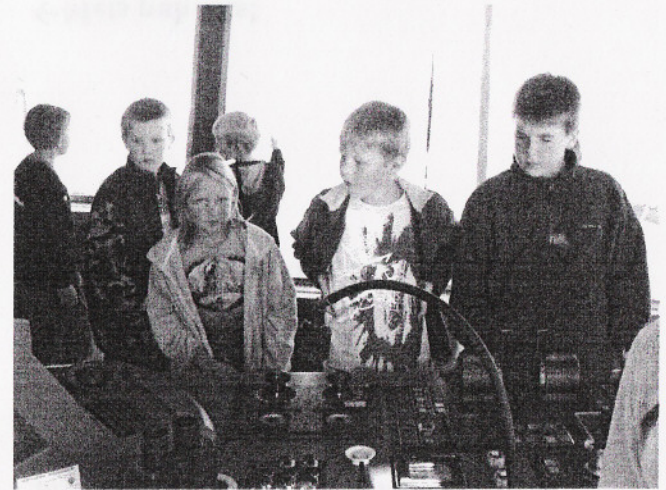
Triin Lilienthal, 5.klass

Reis Soome ja Peterburi

Peterburis käisime me Talvepalee juures ja hästi paljudes poodides. Ma ostsin kella ühest hästi lähedast poest. Laeva peal me saime sõbraks ühe turvamehega ja ühe laeva töötajaga. Laeva peal laulis Kaidi karaoket koos Minnaga.

Kui me Soome jõudsim, siis ühe poe juures oli valimiskampaania. Sell poe nimi oli Foorum. Foorum on hästi suur pood. Seal oli ka ühe euro pood. Kõik asjad maksid ainult üks euro. Valimiskampaania nimi oli „Kokoos“. Me saime seal kuuma teed, kommi, õhupalle ja ühe pastaka. Mul seoti õhupallid nokamütsi külge ja mul tuli nokamütsi nokk pidevalt silmade ette.

Riho Tammela, 6. klass

„Victorial“

Neeme algkool 2004/2005. õa

NEEME KOOLI KROONIKA - JÄRJEJUTT

On teie eesmärk kõigiti vääriline, aus, - ärge waadake selle peale, mis inimesed wahel ütlevad: nad ei tea teie eesmärki, oma puuduliste teadmistega ei suuda nad teist aru saada. Olge neile abiks hea nõuga, kandke omas meeles headust, ärge mõtelge kellestki paha. On keegi eksinud, juhtige teda tagasi õigetele radadele ja pidage meeles, et mõnestki seltskonnast välja tõugatud subjektist võib õige tubli tööline saada. Sellest on paljud näited olemas. Kõik inimesed ja terve loodus on loodud ilule ja õnnele. Kui meie oskame lugu pidada ilust, siis oskame endid ka hoida kõlwatuse eest - ja sellega on palju kätte saadud.

Pidage meeles Koidula sõnu, mis ta soovis Eestimaale:

"... Kuis on su pojad wagad, nii waprad, tugewad, su tütreid nagu lilled, nad õitswad, nägusad, ja sinu tuul ja päike neid õitsel hoiawad ..."

seda soovib teile kõigest südamest teie wana õpetaja Grünthal, et teie oleksite tõesti tublid Eestimaa pojad ja tütreid ja endid ei määriks mingisuguse nõrkuse ega kõlwatusega, et teie võiksite oma elutöö peale pärast tagasi waadata nagu kirjutas wene kirjanik Puschkin: "...et äratasin rahwal oma kandliga head tunded"

J. Grünthal/ allkiri/

oktoober 1933

Tegelik õppetöö 1932/33 õppeaastal algas 3. oktoobril. Laste üldarv koolis oli 69, neist 1. klassis 12. Koolitöö arenes võrdlemisi edukalt, sest talv oli pehme ja lumevaene, mis võimaldas lastel korralikku kooliskäimist. 2. novembril käis koolis Eesti Noorte Punase

Risti instruktor hr. A. LAUL, kes selgitas noortele E.N.P.R. tegevust ja sihte, soovitas ellu kutsuda koolijuures Eesti Noorte Punase Risti koondist. Öhtul pidas hr.Laul loengu tervishoiust ja pärvusteooriast valguspiltide saatel ümbruskonna rahvale. Osavõtt loengust oli väga elav. Järgnevatil päevil asutatigi 4., 5. ja 6. kl. Õpilaste poolt E.N.P.R koondis, mis aga ajapuudusel aasta jooksul pea mingisugust tegevust ei avaldanud.

Kehvemate õpilaste toetuseks korraldas kooli hoolekogu Iseseisvuse päeval 24. veebruaril koolimajas peo, kus tegelasteks olid noored väljastpoolt kooli. Kanti ette kahevaatuseline jant "Suurlinna ilu" ja 6 segakoori laulu. Pidu andis puhast ülejääki 18 kr. 34 snt.

19. veebruaril peetud lastevanemate koosolekul asutati Harju Lastekaitse Ühingu Neeme osakond, mille liikmeiks end registreeris 30 isikut. Juhatusse valiti T. TAALMANN, GUSTAV TOMANDER Ihasalust ja RUDOLF TOOMAR Neemest.

5. märtsil võttis osa 4. ja 6. klassi õpilasi osa E. Õpetajate Karskusliidu poolt korraldatud võistluskirjutusest teemil: "Kuidas täidame oma kohuseid". Vanemas grupis sai auhinna ILLIS VAHER Ihasalust, nooremas grupis 1. auhinna EDLA TOOMAR, 2. auhinna SENNI LAIGAR Neemest.

Kooli revideeriti õppeaasta kestes üks kord, teise poolaasta alul, uue ida ringkonna koolinõuniku H.SUMMERI poolt.

21. mail toimus koolimajas Neeme Haridusseltsi avamiskoosolek, kuhu kõnelejaks oli palutud Eesti Haridusliidu instruktor GUSTAV PUU. Põhikiri, millele asutajatena alla olid kirjutanud GUSTAV TOMANDER Ihasalust, GUSTAV HALLIK Punakivilt, T. TAALMANN ja õp. Prl. L. JÜRISSEON, oli

kohtu-siseministeeriumi poolt kinnitatud juba varem, 7.aprillil. Esimesse juhatusse valiti G. Tomander, T. Taalmann, L. Jürisson, endine koolijuhataja J. Grünthal ja ALBERT MARTIN Neemest.

28. mail korraldas kool emade päeva, mille puhul õpilased peale laulude ja ilulugemiste ette kandsid Rahula näidendi "Ema mälestus" Kooli lõpetasid kevadel 7 õpilast:

1. EDGAR MARTIN Neemest
2. KARLA TOOM Neemest
3. ILLIS VAHER Ihasalust
4. JOHANNES TOMANDER Ihasalust
5. EDGAR PÄRTMANN Ihasalust
6. REINHOLD LAIGAR Punakivilt
7. EDGAR LAIGAR Punakivilt

Neist oli eriti andekas pois Vaher, ka Tomander ja Martin olid head õppijad. Viimane läks edasi õppima Tallinna Poeglaste Kommertsgümnaasiumi, kuhu ta kevadel võistluseksamil sisse pääses. See on küla ajaloos esmakordne juhtum, et keegi peale algkooli veel keskkooli edasi õppima läheb. Suviste 1. pühal korraldati Jägala vabriku juures spordiväljal Jõelähtme kihelkonna laste laulu- ja võimlemispäev, millest ka Neeme kool osa võttis.

Öösel vastu Jaanipäeva hukkus teel Tallinnast Neeme äkilises tormi-iielis Tooma-Hansu peremehele JOHANNES TOOMILE kuuluv lahtine mootorpaat, kus juures ära uppusid hoolekogu liige ALEKSANDER HEINRICH TOOM (Oolu talust) ja 4. klassi õpilane VALTER OHAKAS, kes õnnetuse silmapilgul kajutis magasid. Teised 5 sõitjat olid end jahukottide ja tühjade kalakastide abil üle poole tunni vee peal hoidnud, kuni üks Kaberneeme purjek, kes õnnetust oli juhtunud nägema, ligi jõudis ja nad ära päästis. /JÄRGNEB.../

Hilda Lemmik

Külastasime ühel kaunil sügisõhtupoolikul Neeme küla kauaaegset elanikku – pr Hilda Lemmikut.

Meeldiv oli siseneda aeda, kus näha hoolitsevat perenaisekätt.

Pr Hilda tuli Neeme elama juba 1961. aastal. Tema abikaasa Leonhard töötas Kirovi kolhoosi ajal bussijuhina.

Pr Hilda töötas Neeme sadamas rannavalves. Tema töökohaks oli sadamavärvavas asuv rannavahimajake.

Töö seisnes järgnevas – merele minevate ja merelt tulevate paatide dokumentide kontroll, koostöös piirivalvega.

Pr Hilda on nagu tükike meie eesti ajalugu.

Ta on üle elanud Tallinna märtsipommitamise ja küüditamise.

Tallinna tragöödia ajal oli ta küll koos lähedastega varjendis, kui öeldi, et rünnak on läbi ja et toimub ainult proovihäire.

Kuid kodus tabas noort tütarlast pommikild, mis on peas tänaseni.

Vigastada said ka tema õde ja isa. Küll aga kiidab proua saksa sõjaväge, kelle poolt osutatud arstiabi päästis tollel ajal palju inimesi.

1949. aastal, 20 aastasena, saadeti Hilda Siberisse, Krasnojarski Krai oblastisse Mongoolia lähedal. Küüditamise põhjuseks öeldi – nõukogude vastane agitatsioon. Kuid noor tütarlaps oli lihtsalt usulise maailmavaatega. Jumal on Hildat elu jooksul ning eriti Siberi-aastatel väga palju aidanud ning ka tema elu päästnud.

Pr Hilda Siberi-aastatest (8 aastat) võiks kirjutada lausa raamatu. Nii huvitavalt, põnevalt ja haaravalt oskas vanaproua jutustada enda ja saatusekaaslaste katsumustest, üleelamistest, ühtehoidmisest, et kaugel võõrsil ellu jääda.

Huvitav juhtum...

Ükskord teadnud üks tuttav Hildale öelda, kust võiks saada abi, et kodumaale pääseda. Saatis see tuttav Hilda kellegi Brežnevi-nimelise inimese juurde, lubades ise last hoida. Hilda võttis julguse kokku ja seadis sammud ülemuse – Brežnevi – poole. Loomulikult mingit luba ülemusega kohtuda proua Hildal ei olnud. Jõudnud õigesse kohta, valis proua õige hetke, lipsas järjekorrast ning valvuritest mööda ning otse Brežnevi kabinetti.

Kui Hilda Brežnevi kabinetti jõudis, oli too väga üllatunud ning käskis Hildal istuda. Ja proua Hilda hakkas rääkima oma murest

ning küsis otse, et miks teda ei lasta oma kodumaale. Raha proua Brežnevi käest ei küsinud. Lubades Brežneville, et ta oma käigust kellelegi ei räägi, pöördus ta tagasi oma tütre juurde. Jõudes oma tütre ja mehega kodumaale, võeti neid koguduse rahva poolt kenasti vastu. Hilda oli ainuke nii noor inimene tollel ajal, keda küüditati usu pärast.

KAIE PALL

MARTTI MARTINSON

Hilda ja tema noorim tütar Ene

SAARTE LOOD

NEEMEKENE LK 8

Avaldan arvamuse J. Grünthali kirjutatud Neeme kooli kroonika selle osa kohta, mis on kirja pandud 4.septembril 1932 ja avaldatud Neemekeses nr 6. Grünthal kirjutab, et siit mitte väga kaugel on väikesed igavad saared: Rammusaar, Koibse, Wäike- ja Suur-Malusi, mis võisid ennetematel aegadel olla paljudele tundmatud ja õudsed, sest nende peal elutsesid üksikud põgenikud või kalamehed, kes muust maailmast palju ei hoolinud.

Kõigepealt: Suur-Malusi saarel pole keegi kunagi elanud, aga vanemal ajal oli sinna ehitatud üks maja, kus Eesti ja Soome ärimehed oma kaubalepinguid sõlmisid. Samas majas oli isegi kõrts. Hiljem nimetati seda hoonet saunaks. Olen ise ka selles ehitises käinud.

Rammu saare elu algus

1700-1710 oli venelaste ja rootslaste vahel Põhjasõda. See puudutas ka Soomet. 16aastane Klaus põgenes sel keerulisel ajal Soomest purjepaadiga Prangli saarele. Nad elasid seal mitu aastat saunas. Saun läks põlema. Vanaema hukkus tules. Pärast seda purjetas Klaus tühjale Rammu saarele. Seal ei olnud ühtegi maja. Ta sai kuidagi eluga hakkama ja kutsus kahe aasta pärast noorukese Jaan Lamboti omale abiks. Jõelähtme kiriku kroonikasse on õpetaja Wrede kirjutanud vanas saksa keeles 1725.aastal: „Rammo saar on üks väike saar, üks miil pikk ja üks lai ja üks miil kaugel Ihasalust ja kuulub Anija mõisale.

Klaus on seal elanud 10 aastat ja Jaan 8 aastat. Nemad on tulnud Soomest ja on nüüd meie koguduse liikmed“(tõlkinud Jakob Koit Rootsist).

Koguduse liikmeks olemata ei saanud vanasti abielluda, pidi ju kiriku õnnistus olema. Klaus abiellus 1733. aastal ja Jaan aasta varem, 1732. Nad ehtasid mõlemad maja ja kui majad said valmis, hakkasid endale peret looma. Raamatus “Alasti maailm: Kolga lahe saared“ kirjutab Tiina Peil, et Klausil oli pere Prangli saarel ja sealt tuli naise ja väikeste lastega tühjale Rammu saarele. Kujutage ette tulemist lageda taeva alla, talvel oli seal lindudelgi raske elada, inimestest rääkimata. Klaus abiellus Rammu saarel ja lapsed on kõik saarel sündinud, selle kohta on olemas arhiivianndmed. Klaus Klamaspak esitas 1752. a. taotluse kindralkuberner Dolgorukile, et tema ja ta 7 poega saaksid Tallinna kodanikuks. Palve rahuldati 1757. aastal (perekonna arhiivis säilinud andmete järgi). See kindlustas edaspidiseks Klausile ja ta järeltulijatele vabamehe seisuse. Kui keegi mandrilt saare inimesega abiellus, sai ka tema vabaks inimeseks. Rammu noormehed olid vabastatud ka tsaari sõjaväest. Saare elanikel oli ka jaalasid (väikeseid laevu). Vanasti Rammu saare rahvas suhtles nii mandrimaaga kui Soomega. Vanema ajal käidi Soomes isegi kala

püüdmas, pulmas, matustel jne. Jõelähtme kirikuõpetaja õnnistas 1848. aastal Prangli saare väikese kiriku, mis valvab praegu sealset surnuaeda. Kiriku tõi sinna Soomest oma laevaga Juhan Klamas Rammu saarelt koos oma naisevennaga.

Tähelepanu väärib ka Rammu saare elanik Johanna Klamas-Järve, kes oli väga energiline inimene. Tema esimene töökoht oli Tallinna tuntuima kalaärimehe Pavel Malahhovi juures. Kõigepealt anti talle seal lapsehoidja koht; see muidugi teda ei rahuldanud. Ta läks kalapoodi müüjaks. Edaspidi oli ta soolamise ja suitsutamise juures perenaine (nüüd nimetatakse seda ametit juhatajaks). Siis läks ta Soome, Peterburi, Kuramaale ja lõpuks Moskvasse. Igal pool tegeles ta kalaga. Mäletan, kui ta mulle rääkis, et ta läks oma sõbranna Idaga Moskvas sauna. Taheti näha nende passe. Tema dokumenti oli kirjutatud „linnakodanik“ ja ta juhutati I klassi sauna. Sõbranna pidi minema II klassi poolele oma ihu harima.

JÄRGNEB...

ÕIE KLAMAS-LOO

Lunastus

Teda armastasin ma hellalt –
Hoidsin süles, kui väikest last.
Kui järjekordselt Ta tuli –
Küla pealt hooramast

Oh! – Need petlikult kilavad silmad:
Libekeelne ja valelik jutt.
Neid mäletades, veel praegu.
Kurku tõuseb mul nutt

Õnneks elutee viis meid lahku.
Peagi ühest päevast sai kuu -
siis lõplikult leidsin ma viina,
kes on mulle siiani truu

Sulle, viin, ei ma töötamast väsi -
naise vastu iial ei vaheta sind!
Kuni tõsta sind jaksab mu käsi,
nii kaua kui hingab mu rind!

Jeesuse õpetus

Rebasteel on urud, lindudel on pesad.
Kas sa sõber seda Looja ütlust tead?
„Et siin maailmas ainult inimese pojal,
pole kohta, kuhu peita oma pead!“

Kallis Looja, ei saa ma sinuga veel tulla.
Sinu järel käia mina veel ei saa.
Enne matma pean ma oma isa mulda,
alles siis võin Sulle rahun järgneda.

Poeg, kas sind pole tüüdanud veel selle ilma kisa
Kas sul valust, leinast tõesti vähe veel?
Lase surnud matavad su surnud isa,
sina kõnni minu järel eluteel!

* KÜLAELANIK KIRJUTAB *
WANA KALA KÕRTSIS 11. SEPTEMBRIL

Lõpetasin keskkooli Maardus. Neeme kooli sarnaselt oli sealgi lõpuklass väike, ainult 10 inimest: 5 tüdrukut ja 5 poissi. Ka õpetamise tase oli Neeme kooliga sarnaselt kõrge – kõik, meie klassist, kes tahtsid, said sisse instituuti või ülikooli.

Meile meeldib aeg-ajalt kokku saada erinevates paikades. Tänavu mõtlesime, et sobiks koht, mis poleks kellelegi kaugel kohale sõita ja oleks uus ja huvitav.

Pärast põhjalikumalt uurimist, telefonikõnesid ja sekeldamist otsustasime, et kõige parem paik selleks on Neeme. Kogunemiskohaks valisime Wana Kala kõrtsi.

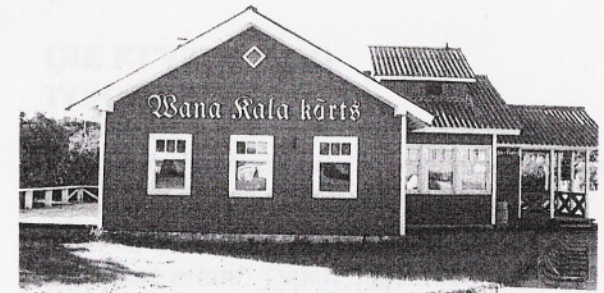
Maardu Keskkooli läksin ma Neeme Algkooli ja Jõelähtme kooli kaudu, sest see oli ainus keskkool lähikonnas, kus oli

olemas ka internaat nädalase kooli juures olemise võimalusega. Internaadis elas ka üks tüdruk Pranglist.

Minu klassikaaslased olid meeldivalt üllatunud Wana Kala kõrtsi sisemusest.

„Kõrts missugune!“ oli kommentaar. Rääkisin neile veidi selle hoone ajaloost. Meid oli kokku 8 inimest. Minu klassikaaslased oli nõus sööma Neemes ainult kala.

Liis Leonidov lõi meile hubase õhkkonna. Tema tehtud lõhepraad oli väga maitsev ja kui me olime selle ära söönud, olid kõhud kõigil viimse võimaluseni täis. Peaaegu kõik mu klassikaaslased olid Neemes pärast keskkooli lõpetamist esimest korda.

Küstiti siin varem nähtud inimeste kohta ja käisime ka praegust Neemet vaatamas. Rannas nägid nad Rammut ja teisi saari kaugel meres, samuti esimest korda. Paar julgemat veehullu kastsid ka jalad märjaks.

Küla vahel kõndides kuulsin, et kahel klassikaaslasel on tuttav, kes ehitas siia endale maja. Nagu arvata võiski, Neeme neile meeldis ja isegi väga. Tehti juttu järgmise kokkutuleku võimalusest tuleval suvel jälle Neemes Neeme päevade ajal ja oli neidki, kes tahtsid siia pikemaks ajaks tulla. Vaatasime ka Ihasalut. Selle küla mereline nägu meeldis mu klassikaaslastele samuti väga.

MERJE KLAMAS

VÄIKEKOOOL NAGU KADAKAS PÜKSIS

Eestlane võrdleb kadakat ikka iseendaga. Väike, aga tubli! Kuidas teda tormid sakutavad – ikkagi kasvab seal, kus ise tahab, ja kas või sada aastat. Kadakasel poolsaarel taasavati 1936. a Eesti arhitekti projekteeritud valges majakeses Neeme Algkool tänu kuue külamehe rahakotile. Siin seisab ta tänini mitmete valitsustormide kiuste, nüüd siis hiljutise euroremondi ilus. Ja torgib!

Neeme kool on ju nii väike, 18 last kahes kooliastmes, kahes liitklassi kompleksis. Väike, aga olemas! Sada aastat. Nüüd äkki hakkasid kõrge-kauged Harjumaa pealikud vallale tabeleid ette söötma, kust võib mustvalgelt välja lugeda, et nii väike pole ikka “jätksuutlik”. Koolipiima variandid nad juba keelasid ära, las laps larbib maitsestatamata (!) jogurtit või paljast piima (kas nende enda kontorites on kohviautomaatide asemel juba lehm nurgas?), nüüd siis soovitatakse uue kooliaasta alguseks: “Suretage välja – pole tõmbekeskus”. Kooli ja valla andmepank näitab hirmkalli analüüsitagi, et Neemes on aastakümneid kuni 20 last koolis käinud ja tulevikus jätkatakse sama numbri piires – nüüd, mil naaberkoolides väheneb võimaluste ärakasutamine 50%-ni. Väike nagu kadakapunn, kellele ei oska peale vaadates inimiga pakkudagi, aga suudab ehk kauem jätkata kui teismeline mastimänd... Mis näitab kooli tublidust? Kulmedaleid saavad Neeme lapsed teistes koolides, 6. klassile neid ei jagata... Emakeele riiklik tasemetöö 3. klassis, mille kõik tegid väga hästi? Kõik – see tähendab kõik kolm 3. klassi last pluss kaks 2. klassi tragi tüdrukut eksperimendi korras. Sõnatute vaatlejatena viibisid klassiruumis koolijuhataja ja kolm 2. klassi last, sest nii see igapäevane töö meil käib. Liitklass tähendabki eriealiste laste õpetamist samas ruumis. Igaühele jätkub aega ja tähelepanu, kuigi õppematerjal on kolmes eri õpikus (õpetajal) ja lapsel pole keelatud jälgida raskemate ülesannete lahendamist pereliikme – pinginaabri – töövihikus. Kadakas ei kasva hekis, püga, kuidas tahad, ikka

tärkab ta ainult enda valitud paigas ja omanäolisena, kuni tal elada lastakse. Neeme lapsed ei ole tasemelt ühepikkused ega oleku poolest trenditeadlikud, sest suures peres peab laps omanäoliselt tragi olema. Neeme laste tublidust on auhinnatud karikate ja paberitega. Ah jälle need neemekad on nii imelikult ilmekad luuletuste esitajad ja kõik korruga huvitatud näidendite etendamisest, laulavad kõik ühes laulukooris viisi pidades või oma joru ajades! Kuidas nii, et kõik viimseni? Jah, meil pole võimalik mastimände aretada, kui üks kena kadastik siinsete tuulte käes ainsana kesta saab. Neeme koolis teevad kõik kõike. Mõni väiksema, teine suurema innuga, loomulikult. Mõni kadakas kasvatas marja sel aastal, teise aeg veel tuleb. Kas ökokooli silt tõestab saadava hariduse taset? Millegipärast need lapsed seda randa pärast tormi koristavad. Ikka kõik üheskoos, pärast tunde, koos õpetajate ja lasteaiastega. Kevadel jääsula järel ujub Tallinna sadamatest lääne poole igasugust kraami. Kui õpetaja ei pea suvel liivaluult “vastikut plastikut” korjama, võib ta väljateenitult oma lina peal lesida... kuni sügisest turismihooaega lõpetava järelkorjamiseni. Vald on õigusega Neeme peale pahane, sest kallite erikonteinerite tühjendamise kord ei tule mujal nii kiiresti kätte kui prügisorteerijate-lastest käest ajuloputuse saanud vanematega külas. Lapsed kasvavad Neemes eluvõdraiks, tossikesteks, maakateks? Nad ei oska vastata, kui Lõvi Leo abiline noorsoopolitseinik tuleb ja küsib, millised koolivägivalla probleemid neil kõige sagedasemad on. Kuidas saab laps olla vägivaldne omaenese venna vanuse liitklassikaaslase vastu? Miks peaks 6. klassi laps oskama üles lugeda meelemürgitamise viise, kui keegi selle tarvis aega ega raha ei raiska? Parem vaataks, kas õnnestub end arvutijärjekorda panna (2 tk 18 lapse jaoks) või saab enne kalaranda minemist tantsutrenniga ühele poole. Orienteerumisjooks, kirjandus- ja joonistusvõistlused, käigud metskonda ja piirivalvekoerte kooli, Neeme rahvamaja üritustel esinemisteks ettevalmistumine – see peab enne koolibussi minekut tehtud saama!

Ropp olla ei ole Neemes popp. Millal või mismoodi nõmedaks õppida, kui põnevat on palju rohkem! Iga laps läheb vallale maksma, sest riigi poetatud “pearaha” on teadagi napp. Väikekooli laps on kallis. Kui palju kallim on toekalt kahe jalaga maas seisev, narkootikumi-koolivägivallata algkoolist laia ilma astuva lapse hing? Lõõvad siis need kapseldatud hinged elus tõesti paremini läbi, kes kaks korda nädalas psühholoogi juures käivad ja ülejäänud õhtud poe taga mööda saadavad? Täna külaelanikud on endised koolilapsed. Lapse töö on õppida, suur inimene peab elada oskama. Neemes elu on! Merekultuuri (meeste) Selts, naisansambel Briis, malehuvilised, kunsti- ja keeleringide fännid täidavad koolimaja-rahvamaja õhtuti, mälumängu- ja laulumängupidusid külastatakse sama tihti kui Wana Kala baari, kuhu õpetaja võib sisse astuda nagu inimene inimeste hulka. Kohalike pidude staarid – kelmikad NNogia tantsunaised on Neeme nimele üle Eesti reklaami teinud ja teevad veel, nalja pärast ka õpetajate teatri-, mitte tantsufestivalil “Sillad”. Külamehed-kalamehed ei ela täna nii hästi, et võiksid kuuekesi koolimajale spordisaali külge ehitada. Ometi pole Neeme külas kuigipalju sotsiaalabi ootajaid. Läbilöögivõime ei pea ilmtingimata suurlinlikult äritsedes avalduma. Koolijuhataja on liitklassi õpetaja, raamatupidaja, õppealajuhataja, sekretär jne; õpetaja on liitklassi õpetaja, huvijuht, lavastaja, projektijuht jne... tavakooli õpetaja palga eest, pealegi mõlemad! Randlased on alati piskuga läbi ajanud, samal ajal kui kidur pinnas on kahekordset tööd nõudnud. Kadakas ei oota muruküttesüsteemi. Võtab teadmiseks, et on valla kõige odavam asutus eelarves ja teeb edasi tellija materjalist, õhust ja armastusest. Jätagu talle tema sitke tahe ja ta kasvab seal, kus rentabel palgipuu juuri alla ei võta. Ainult et pärast buldooseri ülesõitmist ei suuda kadakas tüükast võrseid ajada. Lihtne on väikekool lukku keerata. Külaelu asemel jääb tühi koht, mille järgmine torm paljaks pühib.

TIINA OJASSON-VÕSA

Ilmus 01.oktoobri Õpetajate Lehes

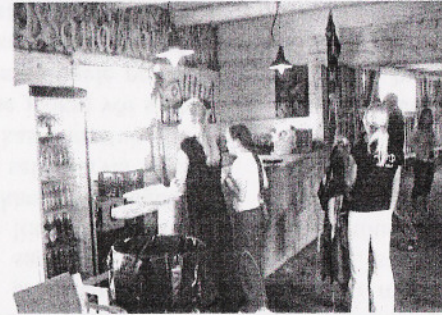
FOTOKÜLG

Ihasalu külapäev (15.08.2004)

Ihasalu külapäev

Neeme kalurite päev (10.07.2004)

Sõudmisvõistlused kalurite päeval

Võrkpallivõistlused kalurite päeval

kalurite päev

kalurite päev

NEEME NOGIA kalurite päeval

Neeme Lõikuskuu laad (15.08.2004)

Neeme Lõikuskuu laad

Neeme Lõikuskuu laad

NEEME NOGIA lõikuskuu laadal

UUDISED

Neeme Algkoolil on ROHELINE LIPP

See on rahvusvahelise tunnustuse märk ökokoolile, kes ühe õppeaasta jooksul tegeles keskkonnaprobleemide teadvustamisega ja säästmisega. Eestis on ökokooliks saamise esimese aasta teemaks „Vesi“. Need 12 ökokooli, kellel nüüdseks lipp olemas, jätkavad teemal „Jäätmed ja prügi“, kuid Neeme Algkool hakkab pilootkoolina uurima energiat. Jäätmete sorteerimine sai selgeks ja muutus paljudele elustiiliks juba paar-kolm aastat tagasi MTÜ Ökokratt ja Tallinna Prügila projektiga liitudes.

2.novembril 2004 tuleb „väikesest, aga erakordselt mitmekülgsest ökokoolist“ erisaadet tegema ETV. Jälgige saadet „Tasakaal“!

Neeme kultuuripreemia laureaadiks sai Merike Kahu

15.augustil 2004, Neeme Lõikuskuu laadal kuulutati Neeme Rahvamaja nõukogu poolt välja Neeme kultuuripreemia laureaat, kelleks 2004.aastal sai Merike Kahu. Õnnitleme!

Koostati ühispöördumine Ruu-Ihasalu tee renoveerimise kohta

Augustis 2004 koostati ühispöördumine Maanteeametile. Ühispöördumises nõuti tee võimalikult kiiret renoveerimist. Ühispöördumisele andsid oma allkirja 166 tee kasutajat. Maanteeamet vastuses märgiti, et Ruu-Ihasalu maantee kasutajate arv on enam kui kahekordistunud: 2003.aasta mõõtmiste tulemused kinnitasid, et teed kasutab ööpäevas keskmiselt 1114 autot. Maanteeameti kinnitusele ei ole tee renoveerimine võimalik enne 2007.aastat. Ühispöördumise koostajad ei ole sellega aga nõus ning on sellest teavitanud ka Jõelähtme Vallavalitsust. Ühispöördumise tekst saadeti ka Majandus- ja Kommunikatsiooniministriesse.

Jaan Kirsipuu ja Janek Tombak sattusid Neemes liiklusõnnetusse

Eesti tippjalgratturid Jaan Kirsipuu ja Janek Tombak sattusid neljapäeva pärastlõunal (19.08.2004) rattasadulas olles liiklusõnnetusse, milles Tombak sai vigastada. Põhja prefektuuri pressiesindaja Timo Tarve sõnul juhtus õnnetus kella 13.13 ajal Harjumaal Jõelähtme vallas Neeme külas Neeme teel, kus järelhaagisega sõiduauto riivas jalgrattaga sõitnud Janek Tombakut.

01.novembrist tõuseb vee hind

OÜ Loo Vesi tõstab alates 01.11.2004 vee hinda.

Vee hind (koos km 18%)

Elanikele 4.40 kuupmeeter

Juriidil. isik. 7.05 kuupmeeter

Heitvee ärajuhtimise hind

Elanikele 4.40 kuupmeeter

Juriidil. isik 7.05 kuupmeeter

Ilma veemõõtjata:

Vesi+kanalisats. 48.40 inimene

ilma kanalisats. 24.20 inimene

Alus: Jõelähtme Vallavalitsuse

20.07.2004 määrus nr 6.

Neeme pood avatud

Neeme pood on peale ligi kaks kuud väldanud remonti taas avatud.

Neeme Rahvamaja kogub mälestusi

Seoses Neeme Rahvamaja 35.juubeli puhul välja antava raamatu koostamisega, ootab Neeme Rahvamaja lugusid, jutte, mälestusi ning fotosid huvitavatest juhtumistest rahvamajas (klubis). Palume võtta ühendust Neeme Rahvamajaga.

KULTUURIKALENDER

- 05.11 – Erich Krieger Wanas Kalas
 06.11 – Jumalateenistus Neeme Rahvamajas
 09.11 – Mardipäev Neeme Lasteaias
 14.11 – Isadepäev. Neeme AK/LA
 27.11 – Peoõhtu Neeme Rahvamajas
 14.12 kl 15 – Pensionäride jõulupidu Neeme Rahvamajas
 23.12 – Neeme laste jõulupidu
 25.12 – Aasta lõpetamise pidu Neeme Rahvamajas
 * Kodanikupäeva tähistamine. Neeme Algkool
 * Kadripäeva moeshow. Neeme Algkool
 * Valla ühiskülastus Videviku kontserdile (12.dets).

NEEME RAHVAMAJA TEATAB:

Neeme Rahvamaja ootab uusi liikmeid järgnevasse huviringidesse:

- * KEELEÕPE KÕIGILE - prantsuse ja saksa keel
- * NAISANSAMBEL BRIIS
- * VÕIMLEMISRING (UUS!) KÕIGILE
- * KUNSTIRING KÕIGILE
- * SÕNAKUNSTIRING LASTELE

Huviringides osalemine on tasuta!
 Tegevust jätkab ka teatralne showtantsutrupp NEEME NOGIA.

Lisainfo: www.neemerahvamaja.ee või telefonil 6083740

Eakad sünnipäevalapsed

10.10 – Maria Leonidova 86

06.11 – Ksenja Vaher 80

08.11 – Lisette Paemurd 71

11.11 – Valentina Kahu 71

17.11 – Juhan Jürgenson 71

19.11 – Leili Saem 70

Õnnitlevad Neeme küla eestseisus, jõelähtme Vallavalitsus ja Neeme Rahvamaja.

Uno Vaher

04.01.1953 – 11.08.2004

VÕIDA T-SÄRK!!!

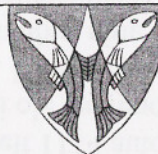
IGA NEEMEKESEGA SAAD KAASA KUPONGI

TAGASTA TÄIDETUD KUPONG NEEME

POODI HILJEMALT 12.11.2004!

LOOSI LÄHEB NEEMEKESSE T-SÄRK!

VÕITJA NIME AVALDAME JÄRGMISES LEHES

NEEMEKENE

Neeme küla ajaleht

Väljaandja: Neeme küla eestseisus

E-post: martti@neemerahvamaja.ee

www.neemerahvamaja.ee/neemekene

Martti Martinson – peatoimetaja-reporter

(Persoon, Huvitav, Järjeutt, uudised, teated-õnnitlused jm)

Merike Kahu – toimetaja-reporter (Varasalv)

Kaie pall – reporter (Varasalv)

Tiina Ojasson-Võsa – toimetaja (Arvamus)

Jaak Jaanus – toimetaja (Jassi luulenuk)

Kõik kaastööd on oodatud! Järgmine leht ilmub jaanuaris!

Täname OÜ Neeme Kaubandust!